

VEGLIFJELL VANN- OG AVLØPSSKAP AS
Numedalstunet
3628 VEGGLI

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mabel Katrine Trovum, 22003589

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2022 - Vegglifjell Vann- og Avløpssekskap AS

Vegglifjell Vann- og Avløpssekskap AS har alvorlige avvik fra krav i forurensningsforskriften og utslippstillatelsene for Vegglifjell avløpsrensaneanlegg og Svartli avløpsrensaneanlegg i rapporteringsåret 2022. De alvorlige avvikene omhandler manglende prøvetaking iht. forurensningsforskriften § 14-11 ved begge anlegg, samt overskridelse av restutslippsbegrensninger for fosfor ved Vegglifjell avløpsrensaneanlegg.

Vegglifjell Vann- og Avløpssekskap AS følges opp i forbindelse med søknad om ny utslippstillatelse.

Så lenge Vegglifjell avløpsrensaneanlegg og Svartli avløpsrensaneanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tillatelser til påslipp, eller avtale om økte påslipp til avløpsrensaneanlegget, private eller bedrifter, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Rapporteringskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport fra Vegglifjell Vann- og Avløpssekskap AS (heretter: VEVAS) for Vegglifjell avløpsrensaneanlegg og Svartli avløpsrensaneanlegg i Rollag kommune, og det tilhørende avløpsnett.

Statsforvalteren overtok myndigheten for utslippet fra Vegglifjell avløpsanlegg i januar 2021 som resultat av at utslippet fra *Nordre Vegglifjell* tettbebyggelse er over 2 000 pe, og skal reguleres etter forurensningsforskriften kapittel 14. Svartli avløpsanlegg ligger også innenfor denne tettbebyggelsen og er derfor også omfattet av kapittel 14 med Statsforvalteren som forurensningsmyndighet. Dette er første rapporteringsår der Statsforvalteren går gjennom egenkontrollrapport og årsrapport for Svartli avløpsanlegg.

Avløpsnett til Vegglifjell avløpsrensaneanlegg

VEVAS har i Altinn rapportert at avløpsnettet til Vegglifjell avløpsrensaneanlegg har ett installert nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. Dere oppgir at det ikke har vært overløp på

avløpsnett i løpet av 2022. Vi ser at dere i tabell 3 i skjemaet for årsrapportering ikke har rapportert noen utslippspunkter på avløpsnett. Nødoverløpet på avløpsnett skulle vært ført opp i denne tabellen. VEVAS hadde mangler i tabell 3 for rapportering av utslippspunkter på avløpsnett i fjorårets rapportering også. Vi skrev i vår tilbakemelding at dette måtte rettes opp i rapporteringen for 2022, hvis ikke ville dette sees på som et avvik. Da VEVAS igjen har rapportert mangelfullt for sine overløp, er dette i år et avvik.

Det rapporteres at det er 587 fritidsboliger tilknyttet avløpsnett i 2022. Dette er en økning på 66 fritidsboliger siden 2021, da det ble rapportert om 521 tilknyttede hytter. Vi informerte i fjor om at så lenge Vegglifjell avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tillatelser til påslipp, eller avtale om økte påslipp til avløpsrenseanlegget, private eller bedrifter, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen. Denne setningen har bakgrunn i plan- og bygningsloven § 27-2 som sier at før opprettelse eller endring av eiendom til bebyggelse eller oppføring av bygning blir godkjent, skal bortledning av avløpsvann være sikret og i samsvar med forurensningsloven.

Vegglifjell avløpsrenseanlegg

Det er for 2022 rapportert at Vegglifjell avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 15 522 m³ avløpsvann og at ingenting har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Vannmengde mottatt og behandlet er redusert siden rapporteringsåret 2021, da det ble rapportert om 19 998 m³.

Dimensjonerende kapasitet for Vegglifjell avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 2 000 pe (BOF₅). Dere rapporterer at maksukebelastningen på avløpsrenseanlegget i 2022 var på 703 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke, datert 20.04.2022, også på 703 pe (BOF₅).

I vår tilbakemelding på rapportering for 2020 og 2021, kommenterte vi at dere ikke hadde kommet i gang med akkreditert prøvetaking enda. Vi informerte om at forurensningsforskriften § 14-11 stiller krav til at den ansvarlige for avløpsanlegget skal sørge for at det tas akkrediterte prøver av rensed avløpsvann. Også utslippstillatelsen for Vegglifjell avløpsanlegg viser til forurensningsforskriften §§ 14-11 og 14-12 mhp. bestemmelser for prøvetaking og analyse. I løpet av rapporteringsåret 2022 har det blitt tatt 12 prøver totalt, noe som betyr at det er tatt tilstrekkelig antall prøver. Prøvene er imidlertid ikke mengdeproporsjonale. Dette er brudd på forurensningsforskriften § 14-11 som angir at prøvene skal tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Brudd på tillatelse og forurensningsforskriften når det gjelder kravene for prøvetaking er et gjentakende avvik fra de to foregående rapporteringsårene og er dermed å anse som et alvorlig avvik. VEVAS oppgir at dere er i prosess med å få på plass vannmengdeproporsjonale prøver i samarbeid med Rambøll, samt arbeider med ombygging for å imøtekomme kravet til akkreditert prøvetaking. Vi forutsetter at dere har innført akkreditert prøvetaking ved Vegglifjell avløpsrenseanlegg ved neste års rapportering.

Døgnblandep prøvene som er tatt viser ingen overskridelser av renskravene for BOF₅ og KOF_{CR}. Prøvene tyder dermed på at anlegget klarer sekundærrenskravet, men dette kan ikke dokumenteres med sikkerhet da prøvene som nevnt ikke er mengdeproporsjonale. Hva gjelder fosforrensegraden er denne beregnet til 94 % basert på døgnblandep prøvene, som er et avvik fra kravet i utslippstillatelsen på 95 % renseseffekt for fosfor. Vi påpeker igjen at det ikke er sikkert at dette ville vært resultatet hvis prøvene var mengdeproporsjonale.

Vegglifjell avløpsrenseanlegg har også krav til maksimale årlige utslipp av fosfor, BOF₅ og total nitrogen. Avløpsrenseanlegget overholder ikke kravet til maksimalt utslipp av 10,5 kg fosfor årlig, da det rapporteres om et utslipp på 11,5 kg fosfor i 2022. At anlegget ikke overholder

utslippsbegrensningene for fosfor er gjentakende fra fjorårets rapportering og er å regne som et alvorlig avvik fra gjeldende utslippstillatelse. Kravet om maksimalt utslipp av 789 kg total nitrogen årlig er overholdt, samt kravet om et maksimalt årlig utslipp av 394 kg BOF₅.

Avløpsnett til Svartli avløpsrenseanlegg

VEVAS har rapportert at avløpsnettet til Svartli avløpsrenseanlegg verken har installerte nødoverløp eller regnvannsoverløp.

Det rapporteres at det er 49 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet til Svartli avløpsrenseanlegg. Dette betyr at det er blitt tilknyttet ytterligere én fritidsbolig i løpet av rapporteringsåret, da det ble rapportert om 48 fritidsboliger tilknyttet i 2021. Dere skriver imidlertid i årsrapporterings skjemaet at det ikke har vært endringer i tilknytning til avløpsnettet i rapporteringsåret. VEVAS må kvalitetssikre rapporteringene sine slik at slike uoverensstemmelser ikke forekommer til neste års rapportering.

Svartli avløpsrenseanlegg

Det er for 2022 ikke rapportert hvor mye avløpsvann som er mottatt og behandlet ved Svartli avløpsrenseanlegg. Dere skriver at dette skyldes at det ikke er montert vannmengdemåler ved anlegget per i dag. Dette er ikke tråd med forurensningsforskriften § 14-10 som inneholder krav til utforming av avløpsrenseanlegg som er omfattet av kapittel 14. Her står det at avløpsrenseanlegget skal utformes slik at det er mulig å foreta målinger av mengde avløpsvann. At det ikke er mulig å måle vannmengder inn til anlegget er dermed et brudd på § 14-10.

Dimensjonerende kapasitet for Svartli avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 240 pe (BOF₅). Dere har estimert at tilført mengde i maksuke var 196 pe (BOF₅) i 2022. Dette er basert på 40 hytter med 4 pe per hytte.

Det er ikke tatt vannprøver for analyse i rapporteringsåret. Vi gjør oppmerksom på at ved overgang fra kapittel 13 til kapittel 14 i forurensningsforskriften vil avløpsanlegg innenfor den aktuelle tettbebyggelsen ha en frist på inntil 7 år for å bygge et biologisk rensetrinn som sikrer stabil overholdelse av sekundærrensekravene i kapittel 14. Fristen på 7 år gjelder ikke for øvrige krav i forurensningsforskriften kapittel 14. Det betyr at kravene til prøvetaking i forurensningsforskriften begynner å gjelde umiddelbart etter overgangen til kapittel 14. At det ikke er tatt prøver i 2022 er å regne som et alvorlig avvik fra forurensningsforskriften § 14-11, da dette medfører at Statsforvalteren ikke har data for å kunne si noe om hvorvidt anlegget overholder sine renskrav. Videre står det beskrevet i § 14-10 at avløpsrenseanlegg skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Svartli avløpsrenseanlegg er dermed også i brudd med § 14-10. VEVAS må få på plass akkreditert prøvetaking ved Svartli avløpsrenseanlegg, som utføres iht. kravene i forurensningsforskriften kapittel 14.

Konklusjon

VEVAS har rapportert noe mangelfullt for 2022 hva gjelder utslippspunkter på avløpsnettet til Vegglijfjell avløpsrenseanlegg. Da dette ble påpekt i fjorårets tilbakemelding også, er det i år å regne som et avvik. VEVAS har enda ikke fått på plass akkreditert prøvetaking ved Vegglijfjell avløpsrenseanlegg. Det er tatt døgnblandeprøver, men disse er ikke mengdeproporsjonale. Manglende prøvetaking iht. kravene i § 14-11 er et gjentakende alvorlig avvik. Videre er maksutslippsgrensen for fosfor overskredet i rapporteringsåret. Dette er gjentakende fra 2021 og er et alvorlig avvik.

For Svartli avløpsrensaneanlegg viser også egenkontrollrapporten alvorlige avvik i form av at det ikke er tatt prøver av avløpsvann for analyse i 2022. Videre er det ikke installert vannmengdemåler ved anlegget, slik at mengden avløpsvann mottatt og behandlet i rapporteringsåret er ukjent.

Utover dette tar vi egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2022 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop---arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2023. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Andre forhold

VEVAS har søkt Statsforvalteren om ny utslippstillatelse for utslipp av kommunalt avløpsvann for tettbebyggelsen Vegglijfjell Nord i søknad datert 17.02.2022. Behandlingen av søknaden er satt på vent etter ønske fra VEVAS. Årsaken til at VEVAS ønsket å sette saksbehandlingen på vent er at det har dukket opp momenter som vil medføre behov for endringer i søknaden. Søknaden er arkivert i egen sak med saksnummer: 2022/6102.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Trovum
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ROLLAG KOMMUNE
VEVAS v/ Odd-Eldar Tveiten

Vrågåvegen 10

3626

ROLLAG